

T1/2 Miesta velenia, operačno-taktické použitie, funkcie, štruktúra a vybavenie

Osnova:

- 1. Úvod**
- 2. Organizácia miest velenia**
 - a) Hlavné miesto velenia (MAIN CP)*
 - b) Záložné miesto velenia (REAR CP)*
 - c) Taktické miesto velenia (TAC CP)*
- 3. Požiadavky na miesta velenia, rozmiestnenie a vybavenie**

T1/2-1 ÚVOD

Velenie (command) - je proces, pomocou ktorého veliteľ presadzuje svoju vôľu a vyjadruje svoje zámery podriadeným. Zahŕňa právomoc a zodpovednosť za nasadenie síl na splnenie úloh. Súčasťou velenia je proces, prostredníctvom ktorého veliteľ dospieva k rozhodnutiu a presadzuje svoju vôľu voči podriadeným.

Riadenie (control) - je proces, pomocou ktorého veliteľ za pomoci štábu organizuje, riadi a koordinuje činnosť vlastných a pridelených síl, pričom používa stále operačné postupy v spojitosti s vybavením, komunikačnými a informačnými systémami, ktoré má k dispozícii.

Štáby na jednotlivých stupňoch velenia plnia úlohy velenia a riadenia (C2) s cieľom podporovať veliteľa brigády (práporu). Všetky zložky štábu a jeho činnosti a postupy musia spĺňať ***tri hlavné funkcie***:

- a) podporovať veliteľa brigády (práporu),
- b) asistovať podriadeným jednotkám,
- c) informovať podriadených, nadriadeného, pridelené a podporujúce jednotky.

SPG-3-8 /Oper

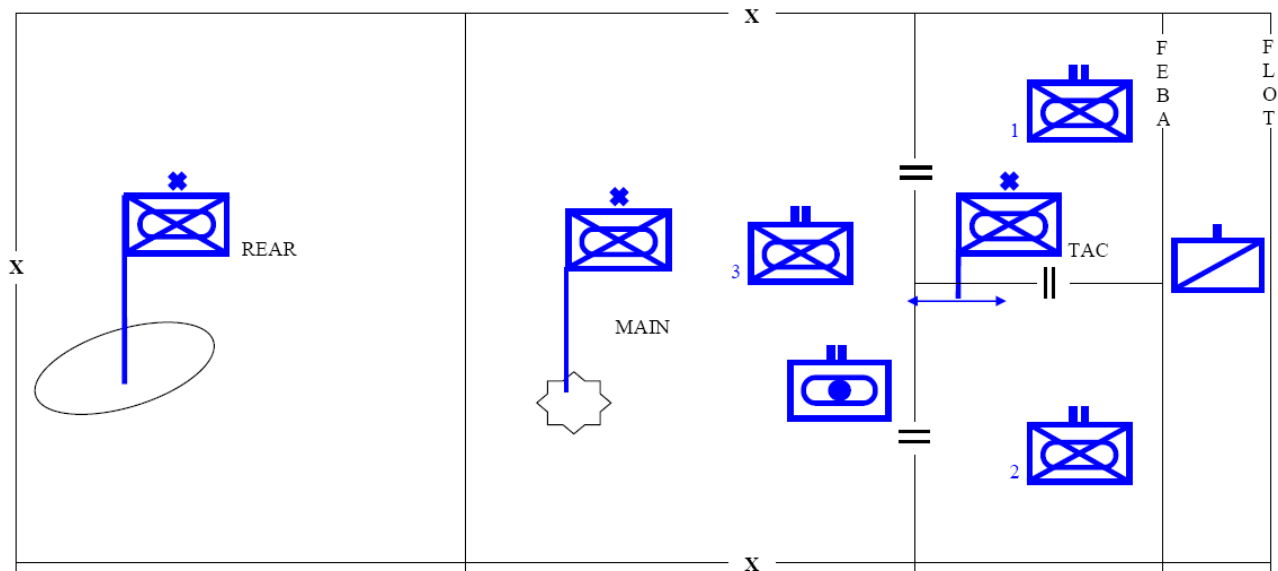
T1/2-1 ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA

- K veleniu jednotkám sa pri plánovaní a v priebehu riadenia boja vytvára sústava miest velenia;
- zaujímajú a budujú sa pred začatím boja a rozmiestňujú sa mimo predpokladaný hlavný smer útoku nepriateľa;
- V mechanizovanej brigáde (prápore) pozemných síl sa zriaďuje a obsadzuje:
 - a) hlavné miesto velenia (HMOV – MAIN CP),
 - b) záložné miesto velenia (ZMOV – REAR CP),
 - c) taktické miesto velenia (TMV – TAC CP) - vyčleňuje sa z HMOV pre potreby riadenia rozhodujúcich fáz boja vo všetkých druhoch vojenských operácií.

Veliteľ brigády (práporu) velí spravidla z hlavného miesta velenia. Pri riadení rozhodujúcich fáz boja vo všetkých druhoch vojenských operácií môže veliteľ (prípadne jeho zástupca) veliť zo svojho TMV.

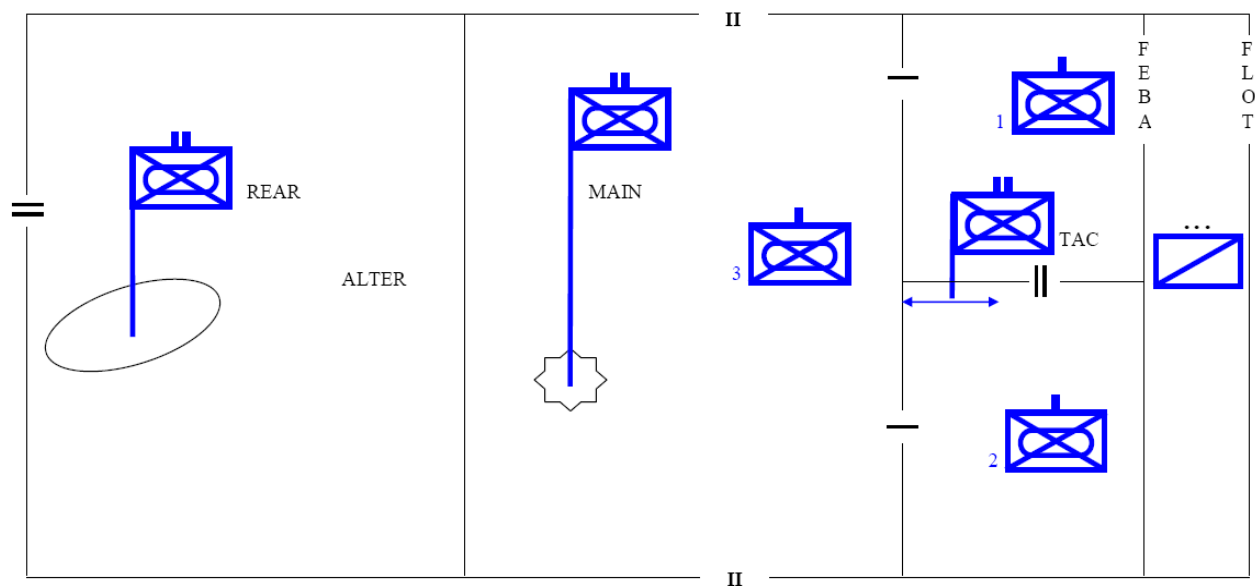
T1/2-1 ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA

ROZMIESTNENIE MIEST VELENIA BRIGÁDY

T1/2-1 ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA

ROZMIESTNENIE MIEST VELENIA PRÁPORU

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - Hlavné miesto velenia

Zvyčajne sa **HMV rozmiestňuje za jednotkami prvého sledu**. Podľa vývoja situácie sa HMV premiestňuje tak, aby nedošlo k narušeniu systému velenia a riadenia. Po dobu premiestňovania zvyčajne preberá riadenie vojenskej operácie ZMV.

Hlavné miesto velenia plní tieto úlohy:

- a) **plánuje vojenské operácie a nastavujúce vojenské operácie,**
- b) **riadi boj,**
- c) **koordinuje ničenie nepriateľa v hĺbke,**
- d) **riadi plánované útoky do hĺbky,**
- e) **monitoruje boj vlastných jednotiek a jednotiek nepriateľa,**
- f) **synchronizuje činnosť pridelených a podporujúcich jednotiek,**
- g) **zabezpečuje spojenie a informačný tok s podriadenými a nadriadeným veliteľstvom,**
- h) **udržiava súčinnosť so susednými jednotkami,**
- i) **pomáha pri riešení úloh veliteľovi brigády (práporu) v dobe keď riadi boj z taktického miesta velenia,**
- j) **preberá velenie a riadenie vojenskej operácie v prípade zničenía (alebo keď nie je nasadené) taktického miesta velenia.**

Hlavné miesto velenia – má širokú a multi-spektrálnu funkciu počas plánovania a riadenia vojenských operácií. Riadi a kontroluje ničenie nepriateľa v hĺbke, ale aj množstvo ďalších činností, ako sú celkové riadenie a koordinácia vojenských operácií v priestore operácie brigády/práporu, zabezpečenie zdrojov potrebných na splnenie úloh vojenskej operácie, či plánovanie budúcich vojenských operácií. HMV plní rozhodujúcu funkciu ako synchronizačný bod celého bojiska. V prípade, že TMV nie je vytvorené, plní úlohy riadenia vojenských operácií na prednom okraji.

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA

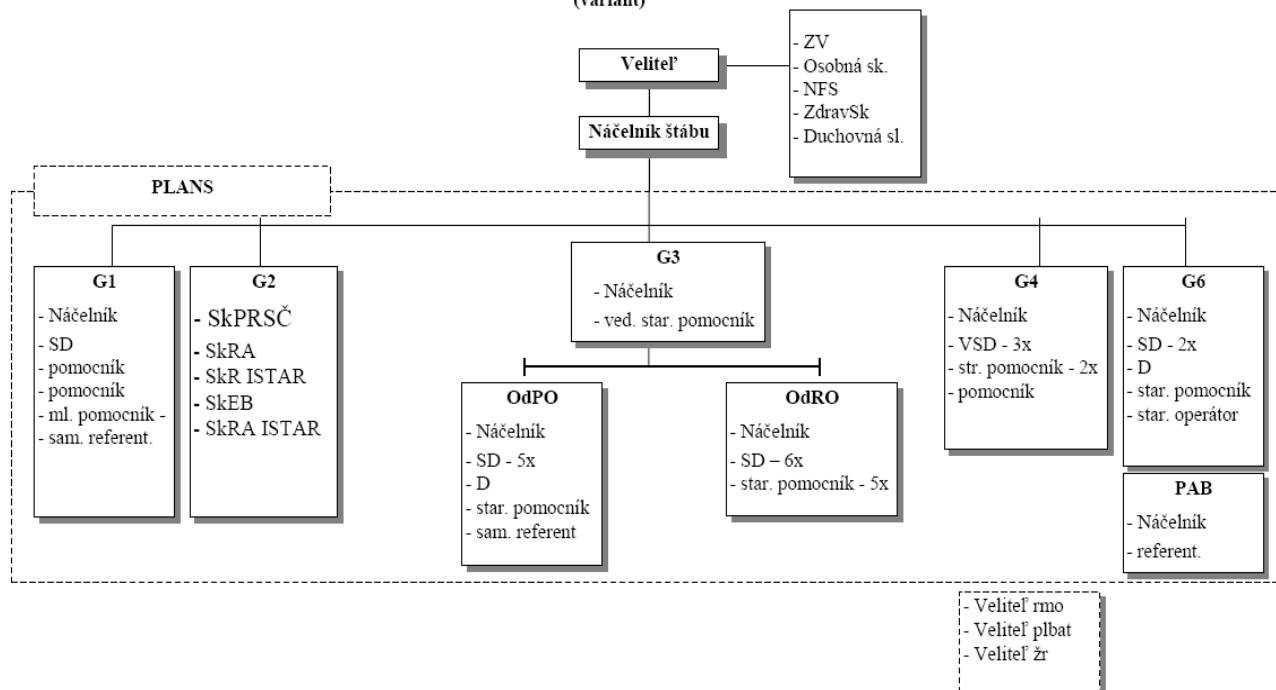
Hlavné miesto velenia **pri plánovaní** vojenskej operácie tvorí:

- a) **osobná skupina** pre zabezpečenie činnosti veliteľa,
- b) **G1/S1** - personálna zložka,
- c) **G2/S2** - spravodajská zložka,
- d) **G3/S3** - zložka pre plánovanie a riadenie operácií, ktorá je základnou zložkou pre plánovanie a riadenie vojenských operácií (TOC – Tactical Operation Centre),
- e) **G4/S4** - logistická zložka, v ktorej je začlenená aj zdravotnícke služba,
- f) **G6/S6** - zložka bezpečnosti, ochrany informácií a komunikačných a informačných systémov,
- g) jednotky bojovej podpory a bojového zabezpečenia,
- h) spojovacie jednotky, ktoré vytvárajú a udržiavajú spojenie.

Za organizáciu činnosti na hlavnom mieste velenia zodpovedá náčelník štábu, pričom sa riadi pokynmi a požiadavkami veliteľa. Počas plánovania vojenských operácií v dobe, kedy neprebiehajú žiadne operácie (napr. vo fáze plánovania operácie pred nasadením) môžu byť zloženie a organizácia činnosti štábu usporiadané podľa rozhodnutia náčelníka štábu, prípadne veliteľa (nasled. Obr.). Na plánovaní vojenských operácií sa zvyčajne podieľajú aj velitelia (styční dôstojníci) podriadených a pridelených jednotiek podľa rozhodnutia veliteľa, prípadne požiadaviek NŠ. V prípade potreby sa môžu určovať aj smeroví dôstojníci, ktorých úlohou je udržiavať informačný tok s určenou jednotkou a pomáhať pri koordinácii činnosti tejto jednotky.

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA – plánovanie operácie

ROZDELENIE OSÔB NA HMV BRIGÁDY PRI PLÁNOVANÍ OPERÁCIE
(variant)

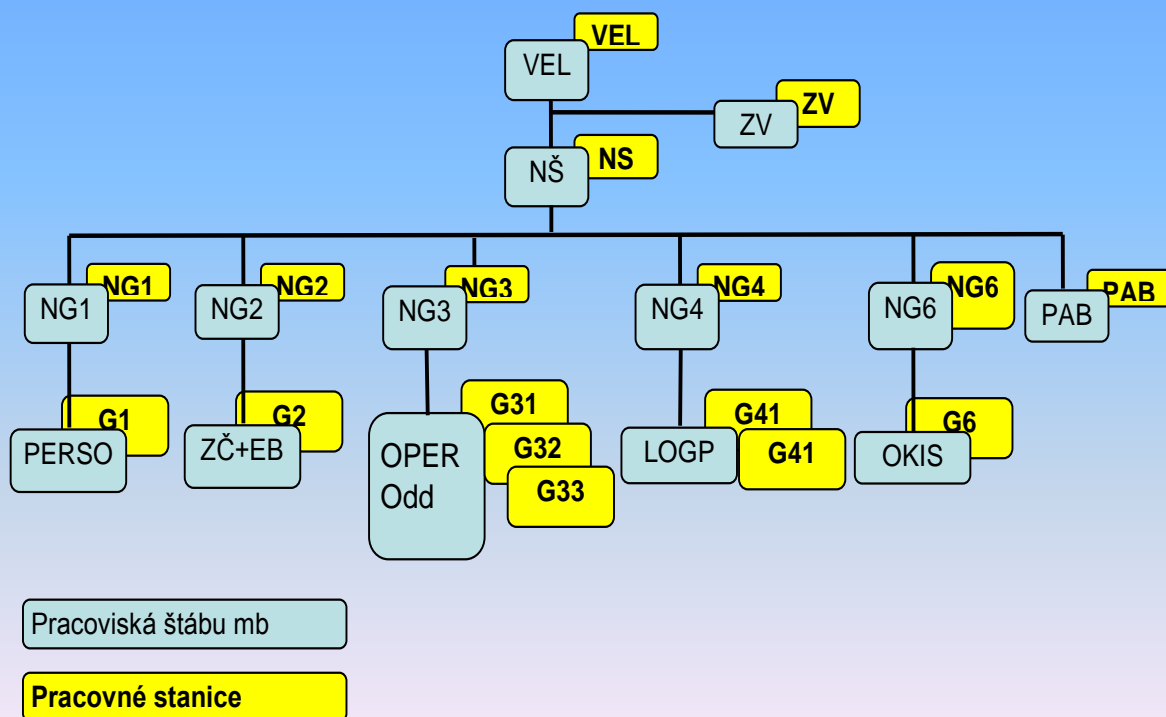

Poznámka: Rozdelenie zložiek štábu a jednotlivých členov sa môže líšiť v závislosti od organizačných zmien. Tento spôsob rozdelenia je účelný predovšetkým pre plánovanie vojenských operácií.

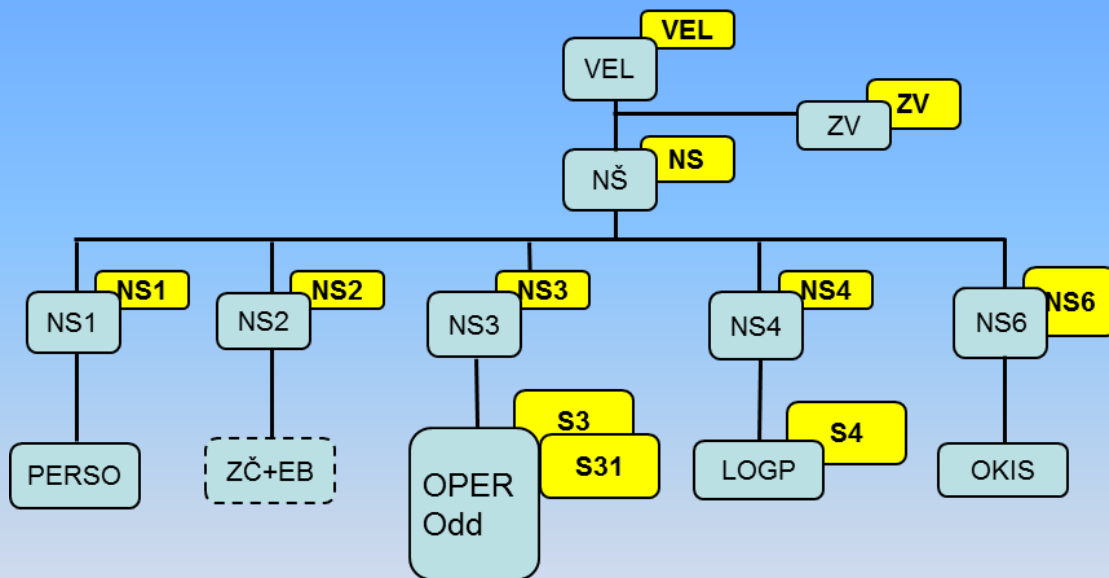
ISTAR stands for Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, and Reconnaissance (spravodajstvo, vyhľadávanie, zisťovanie cieľov, prieskum)

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA – plánovanie operácie – pracoviská C2SYS

prehľad pracovísk, ktoré sú podporované prvkami systému C2 SYS/V v štábe mb (bÚU) pri plánovaní misie a ich identifikácie v systéme

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA – plánovanie operácie – mpr – pracoviská C2SYS

Pracoviská štábu mpr

Pracovné stanice

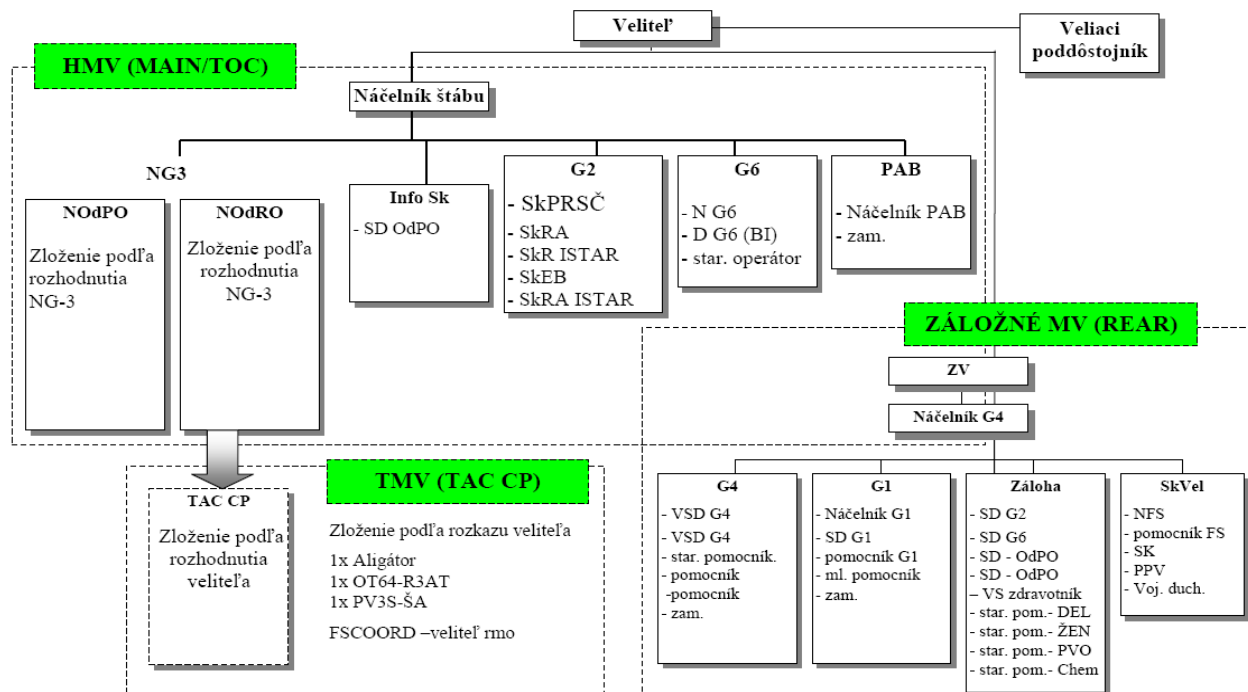
T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA **riadenie operácie**

Hlavné miesto velenia pri **riadení** vojenskej operácie tvorí:

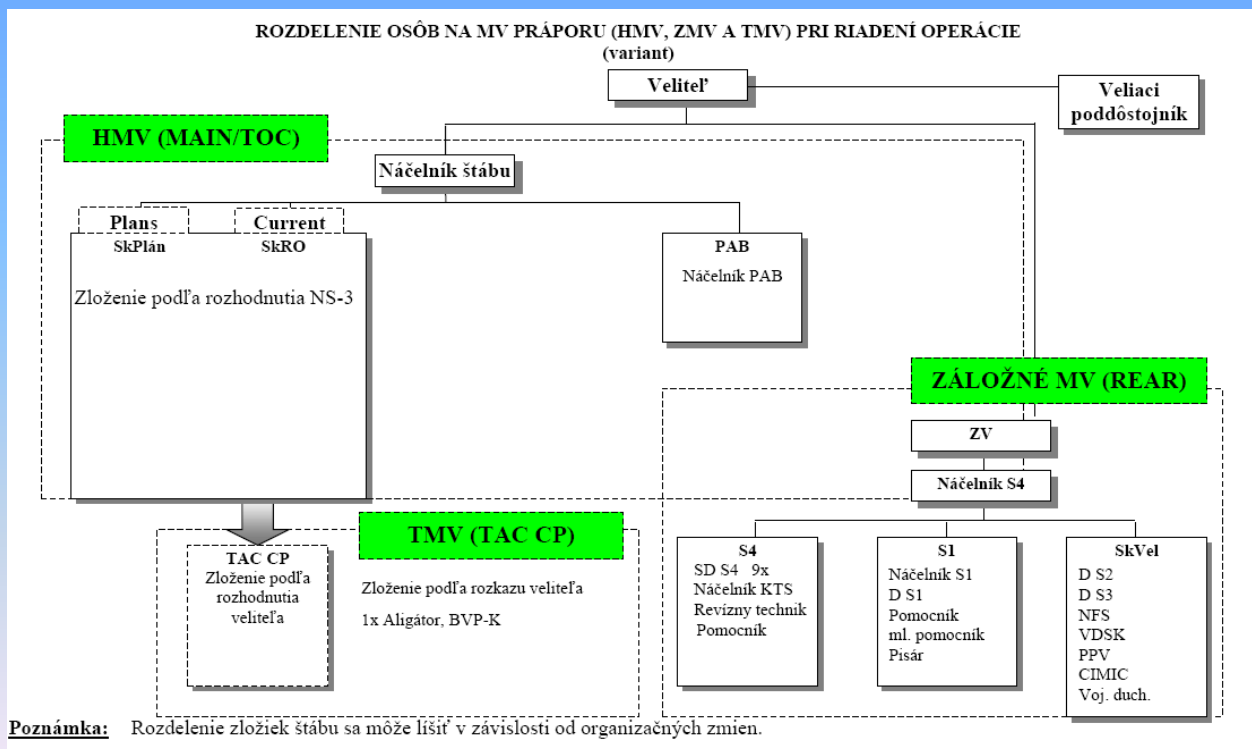
- a) **osobná skupina** pre zabezpečenie činnosti veliteľa,
- b) **G2/S2** - spravodajská zložka
- c) **G3/S3** - zložka pre plánovanie a riadenie operácií, ktorá je základnou zložkou pre plánovanie a riadenie vojenských operácií (TOC – Tactical Operation Centre),
- d) **G6/S6** - zložka bezpečnosti, ochrany informácií a komunikačných a informačných systémov,
- e) jednotky bojovej podpory a bojového zabezpečenia,
- f) spojovacie jednotky, ktoré vytvárajú a udržiavajú spojenie.

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA riadenie operácie

ROZDELENIE OSÔB NA MV BRIGÁDY (H MV, Z MV A T MV) PRI RIADENÍ OPERÁCIE
(variant)

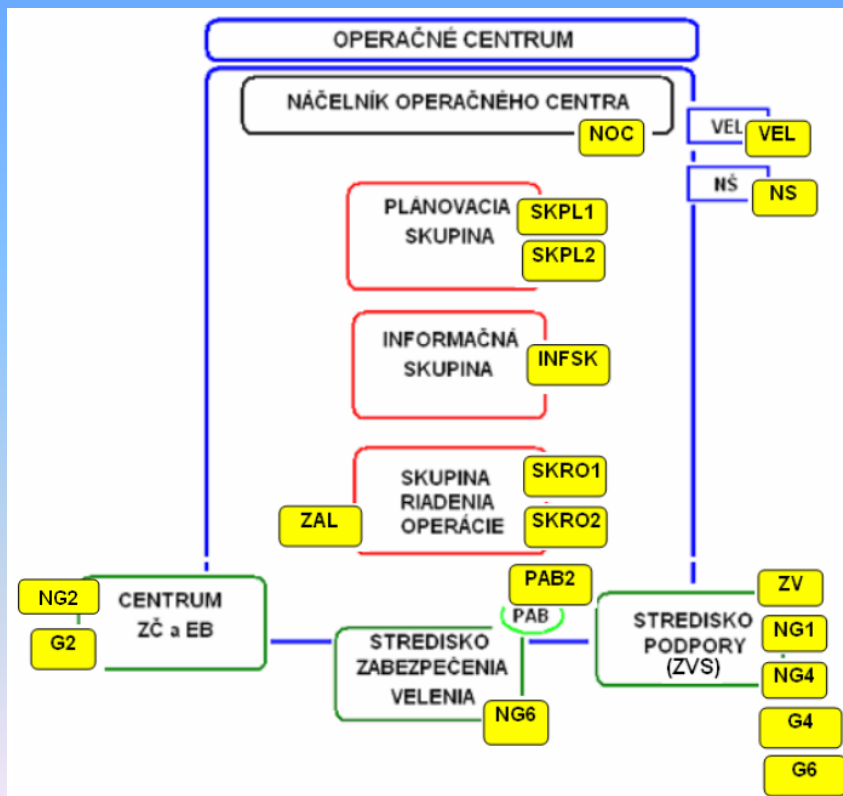

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ MIESTO VELENIA riadenie operácie – mpr.

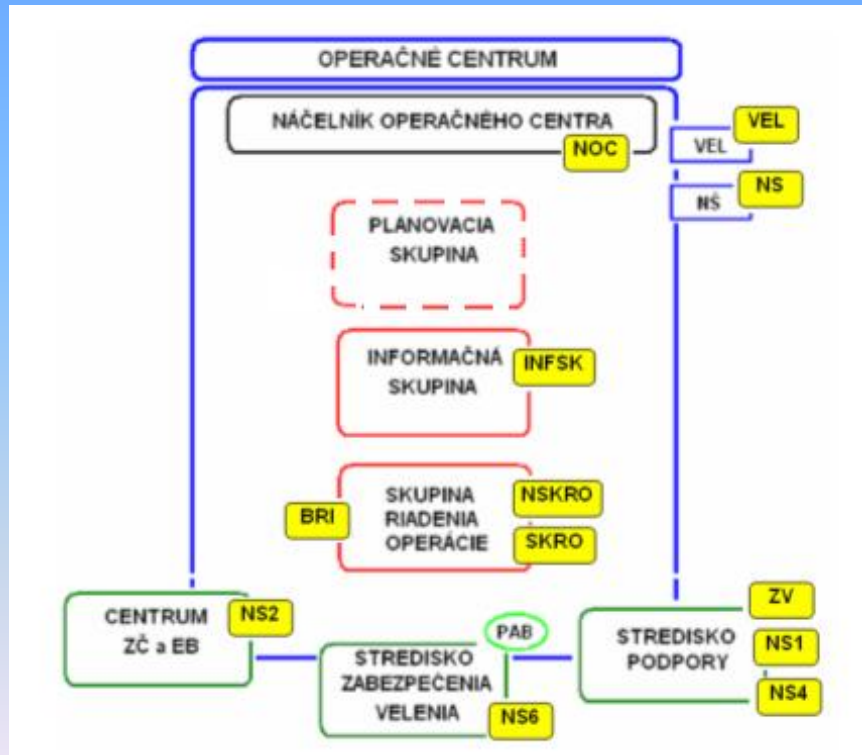

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ Miesto VELENIA

riadenie operácie – mb, búu

T1/2-2a ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - HLAVNÉ Miesto VELENIA riadenie operácie – mpr, prúu

T1/2-2b ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - ZÁLOŽNÉ MIESTO VELENIA

- ZMV sa vytvára súčasne s HMV,
- V prípade vyradenia, alebo presunu HMV je schopné prevziať riadenie vojenských operácií do doby vytvorenia/obnovenia HMV, resp. do doby vystriedania jednotky z boja.
- udržiava spoľahlivé spojenie s HMV a je schopné nadviazať spojenie s miestami velenia nadriadeného štábu, podriadených jednotiek, spolupôsobiacich jednotiek a susedmi.
- ZMV neustále monitoruje priebeh vojenskej operácie a získané informácie o situácii, vydaných rozkazoch (nariadeniach), zámeroch a rozhodnutiach veliteľa distribuuje svojim príslušníkom.
- ZMV sa premiestňuje iba v nevyhnutných prípadoch, napríklad pri bezprostrednom ohrození, zamorení, alebo v prípade, že to vyplýva z taktickej situácie (napr. počas útoku, alebo premiestnení jednotky do iného priestoru zodpovednosti)

T1/2

JŠ

16

- ZMV sa vytvára súčasne s hlavným miestom velenia. Spravidla činnosť na ňom riadi zástupca veliteľa brigády/práporu. V prípade, že ZV plní iné úlohy určené veliteľom, riadi činnosť na ZMV náčelník G4/S4. Obranu a ochranu ZMV, ako aj jeho logistickú podporu zabezpečuje prápor logistickej podpory brigády (v prápore zásobovacia čata, prípadne jednotky rozmiestnené v tylovom priestore). V prípade potreby môže byť posilnený časťou síl od bojových jednotiek podľa rozhodnutia veliteľa.
- ZMV sa premiestňuje iba v nevyhnutných prípadoch, napríklad pri bezprostrednom ohrození, zamorení, alebo v prípade že to vyplýva z taktickej situácie (napr. počas útoku, alebo premiestnení jednotky do iného priestoru zodpovednosti). Pri zaujatí záložného miesta velenia veliteľom sa toto stáva hlavným miestom velenia.

T1/2-2b ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - ZÁLOŽNÉ MIESTO VELENIA

Záložné miesto velenia plní tieto úlohy:

- a) zabezpečuje a logisticky podporuje vojenskú operáciu (vrátane doplňovania personálu),**
- b) koordinuje a riadi činnosť v tylovom priestore,**
- c) riadi presuny a zásobovanie, organizuje ochranu zásobovacích konvojov,**
- d) spracováva a predpokladá logistické požiadavky,**
- e) detailne rozpracováva a plánuje logistickú podporu, ktorú potom zabezpečuje,**
- f) slúži ako vstupná brána pre ďalšie jednotky, ktoré vstupujú do priestoru zodpovednosti brigády(práporu).**

ZMV pri riadení vojenskej operácie tvorí:

- a) G1/S1** - personálna zložka,
- b) G4/S4** - logistická zložka, v ktorej je začlenená aj zdravotnícka služba,
- c) duchovná služba,
- d) finančná služba,
- e) záloha H MV (vyčlenený zástupca z G2, G3 a G6) – pre prípad, že prevezme úlohu riadenia operácie, časť jednotiek bojovej podpory a bojového zabezpečenia,
- f) spojovací uzol.

T1/2-2c ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - TAKTICKÉ MIESTO VELENIA

TMV – vyčleňuje sa z hlavného miesta velenia ako dočasný prvok pre riadenie rozhodujúcich fáz boja (napríklad zasadenie zálohy, prekonávanie vodnej prekážky, prekonávanie vlastných jednotiek smerom dopredu/dozadu, zasadenie jednotiek a pod.). Je zložený z potrebného počtu príslušníkov štábu, ktorí tvoria integrovaný celok schopný riadiť boj.

- je vyslovene podmienené situáciou (mission depended). Je umiestnené podľa situácie vpredu, k uľahčeniu riadenia medzi podriadenými veliteľmi a hlavným miestom velenia.
- Na riadenie boja môže byť plánované jedno, alebo viac priestorov pre jeho zaujatie, podľa vývoja situácie.
- Väčšinou slúži pre bezprostredné riadenie boja cez deň. V noci sa jeho príslušníci vracajú na hlavné miesto velenia.
- TMV je malé, mobilné a vybavené dostatočným spojením pre riadenie vojenskej operácie.

T1/2-2c ORGANIZÁCIA MIEST VELENIA - TAKTICKÉ MIESTO VELENIA

TMV plní tieto úlohy:

- a) riadi dôležité fázy (etapy, alebo čiastkové úlohy) vojenskej operácie,
- b) synchronizuje boj, palebnú podporu a logistickú podporu v prospech boja na prednom okraji,
- c) môže riadiť boj na prednom okraji (v bezprostrednej blízkosti),
- d) poskytuje informácie o priebehu vedenia vojenskej operácie na H MV,
- e) monitoruje boje v hĺbke nepriateľa a vo vlastnom tyle,
- f) môže plniť funkciu alternatívneho miesta velenia (ak vznikne takáto potreba).

TMV pri riadení vojenskej operácie tvorí:

- a) *veliteľ a jeho skupina,*
- b) *G3/S3 - dôstojník (môže byť aj náčelník),*
- c) *palebný koordinátor (dôstojník palebnej podpory, veliteľ/ZV delostreleckej jednotky, alebo veliteľ roty palebnej podpory),*
- d) *dôstojníci druhov vojsk, alebo velitelia jednotiek bojovej podpory (žen, PVO, psr a pod.),*
- e) *príslušník G2/S2,*
- f) *potrebný počet príslušníkov na zabezpečenie spojenia a prípadnej obrany a ochrany TMV.*

T1/2-3 POŽIADAVKY NA MIESTA VELENIA, ROZMIESTNENIE A VYBAVENIE

- Miesta velenia musia spĺňať kritéria schopnosti prežitia (survivability) a efektívnosti (effectiveness).
- Miesta velenia sú cieľmi vysokej priority (High-priority targets);
- predstavujú značný zdroj elektronického, tepelného, akustického a vizuálneho vyžarovania ako aj zdroj neustáleho pohybu a aktivity vo dne i v noci, ktorý je pomerne ľahko odhaliteľný.

Požiadavky na miesta velenia

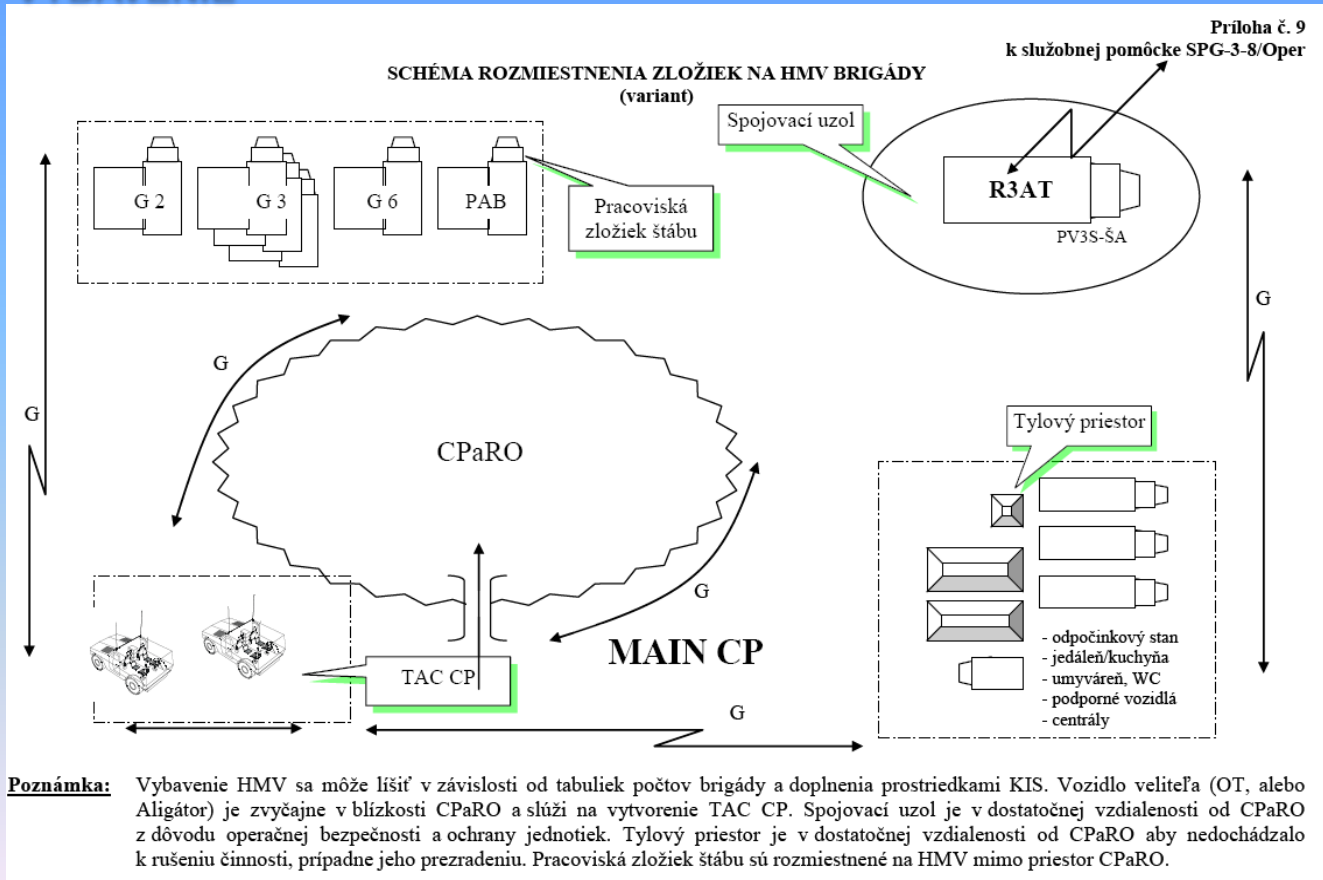
a) schopnosť prežitia MV:

- 1) mobilita,
- 2) jednoduchosť,
- 3) rozloženie v priestore
- 4) zdvojenie (zálohovanie)
- 5) výber polohy
- 6) zdroje vyžarovania
- 7) krytie (maskovanie)
- 8) klamanie
- 9) ochrana jednotiek a operačná bezpečnosť OPSEC)

b) bojová efektívnosť:

- 1) jednoduchosť
- 2) design MV (štruktúra a rozloženie prvkov MV)
- 3) štandardizácia (rozdelenie úloh)
- 4) dopredu pripravené plány (napr. premiestnenia)
- 5) vycvičený personál
- 6) spojenie (KIS)
- 7) informácie a systém ich distribúcie
- 8) automatizácia velenia a riadenia (využívanie automatizovaných systémov velenia a riadenia C2-command and control)

T1/2-3 POŽIADAVKY NA MIESTA VELENIA, ROZMIESTNENIE A VYBAVENIE

T1/2

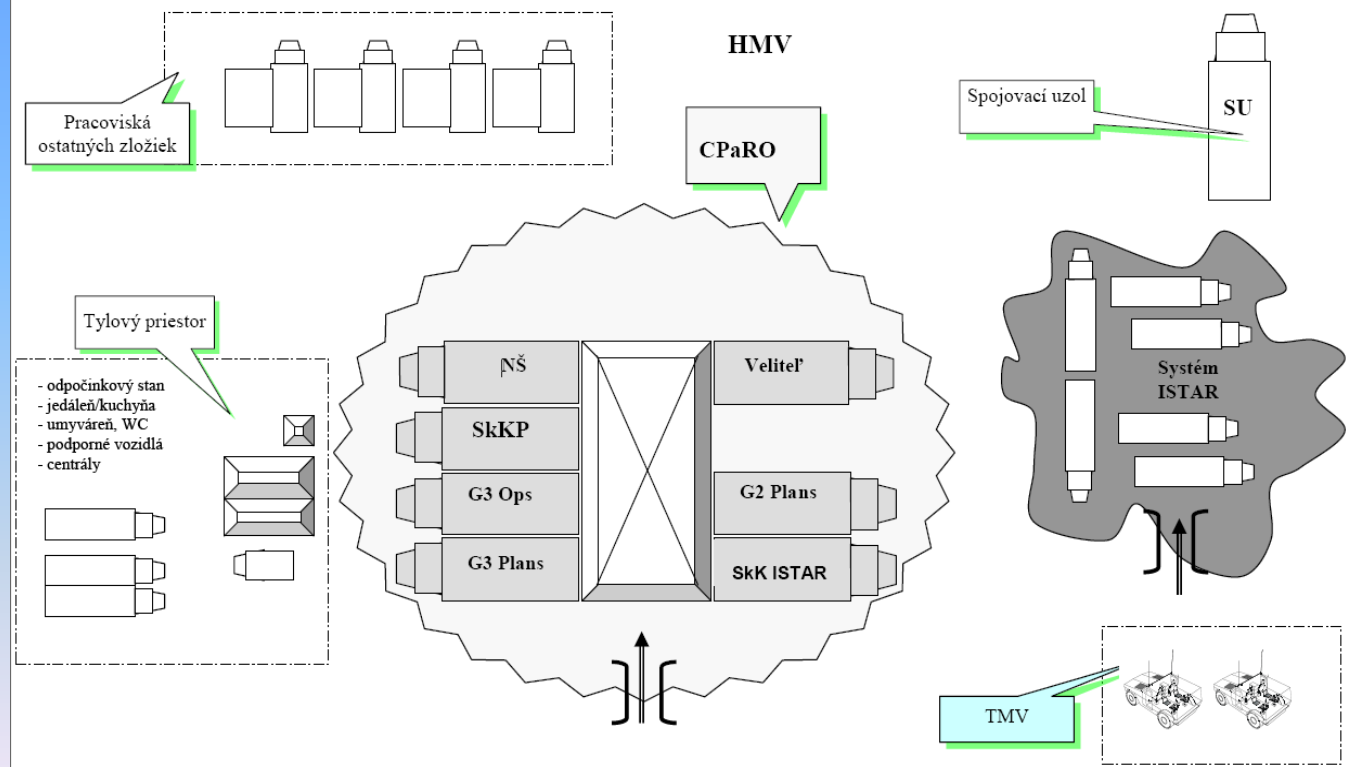
JŠ

21

Rozčlenenie veliteľstva brigády (práporu) na jednotlivé miesta velenia, ich zloženie, personálne obsadenie, materiálne a technické vybavenie sa stanovuje už v čase bezpečnosti (mierovej dobe). Dôstojníci vyčleňovaní pre prácu na jednotlivé miesta velenia sa musia systematicky pripravovať k plneniu funkčných povinností už v mieri.

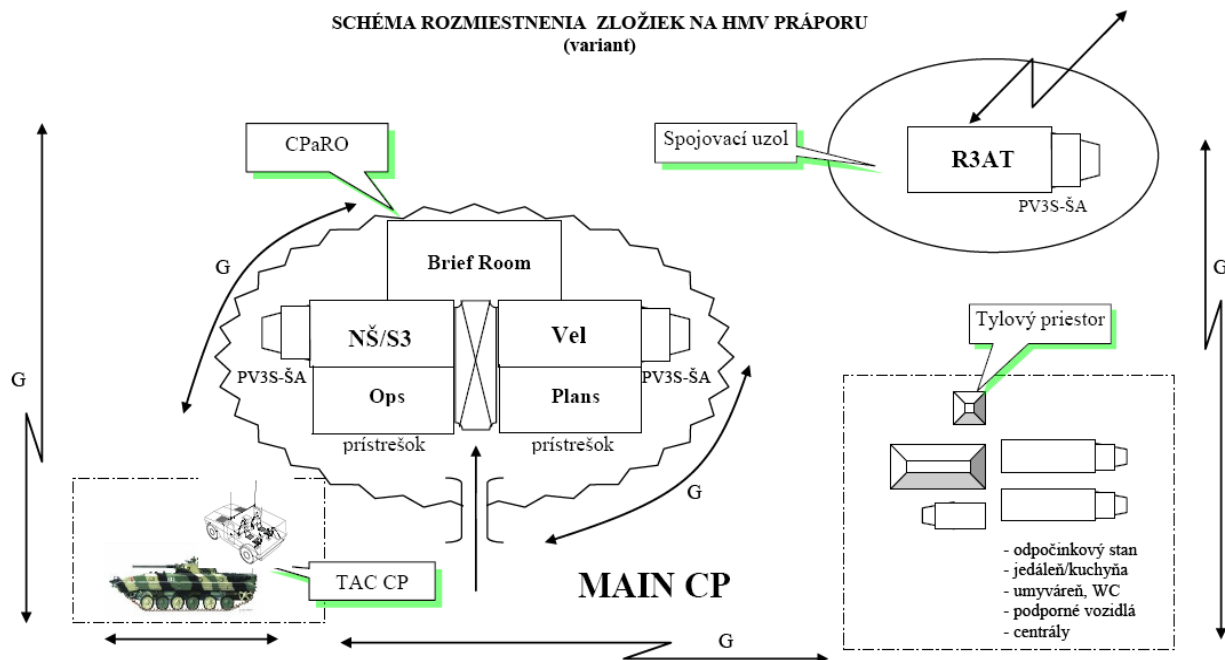
T1/2-3 POŽIADAVKY NA MIESTA VELENIA, ROZMIESTNENIE A VYBAVENIE

SCHÉMA ROZMIESTNENIA CPaRO NA H MV BRIGÁDY

T1/2-3 POŽIADAVKY NA MIESTA VELENIA, ROZMIESTNENIE A VYBAVENIE

SCHÉMA ROZMIESTNENIA ZLOŽIEK NA HMV PRÁPORU
(variant)

Poznámka: Vybavenie HMV sa môže líšiť v závislosti od tabuliek počtov práporu a doplnenia prostriedkami KIS. Vozidlo veliteľa (BVP-K, alebo Aligátor) je zvyčajne v blízkosti CPaRO a slúži na vytvorenie TAC CP. Spojovací uzol je v dostatočnej vzdialenosti od CPaRO z dôvodu operačnej bezpečnosti a ochrany jednotiek. Tylový priestor je v dostatočnej vzdialenosti od CPaRO aby nedochádzalo k rušeniu činnosti, prípadne jeho prezradeniu.

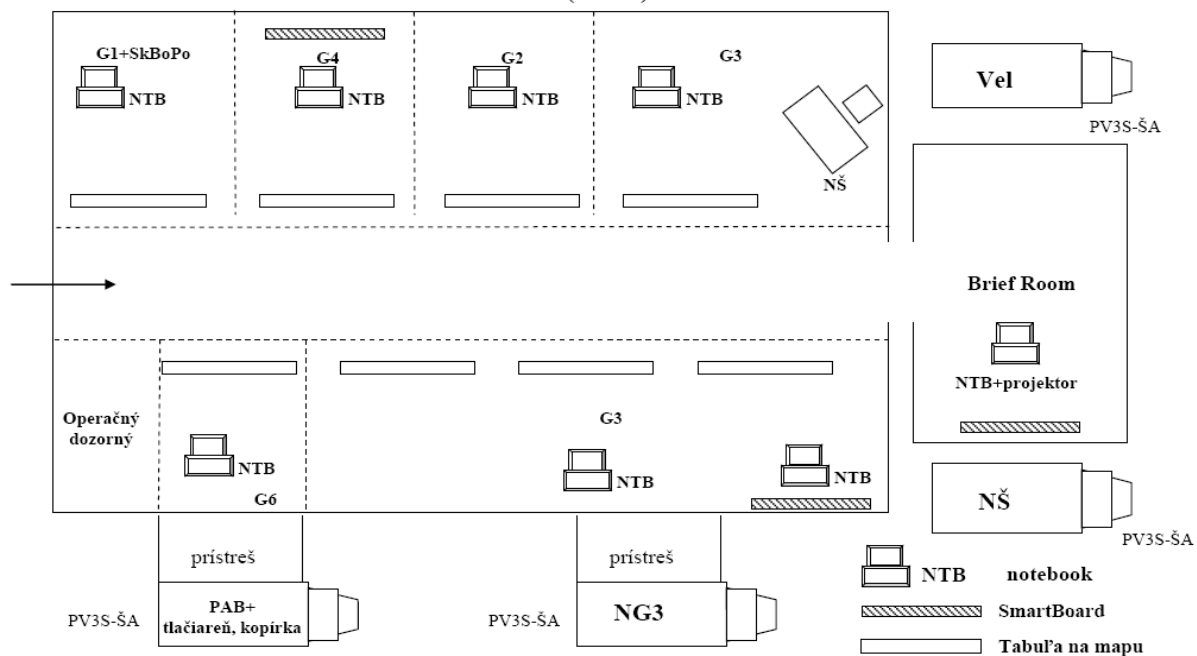
Za prípravu a organizáciu premiestňovania miest velenia zodpovedajú títo funkcionári:

- za HMV – NŠ,
- za ZMV – zástupca veliteľa, alebo N G4/N S4,
- za TMV – NŠ alebo ním určený funkcionár.

Za prípravu a rozčlenenie jednotlivých príslušníkov zložiek na jednotlivé miesta velenia zodpovedajú náčelníci zložiek veliteľstva a štábu brigády.

T1/2-3 POŽIADAVKY NA MIESTA VELENIA, ROZMIESTNENIE A VYBAVENIE

ROZDELENIE PRACOVÍSK NA HMV BRIGÁDY/PRÁPORU PRI PLÁNOVANÍ VOJENSKEJ OPERÁCIE
(variant)

Poznámka: Rozdelenie pracovísk a ich vybavenie sa môže líšiť podľa vybavenia jednotlivých brigád a práporov. Tento spôsob rozmiestnenia je účelný predovšetkým pre plánovanie vojenských operácií.

Komunikačný systém miest velenia tvorí:

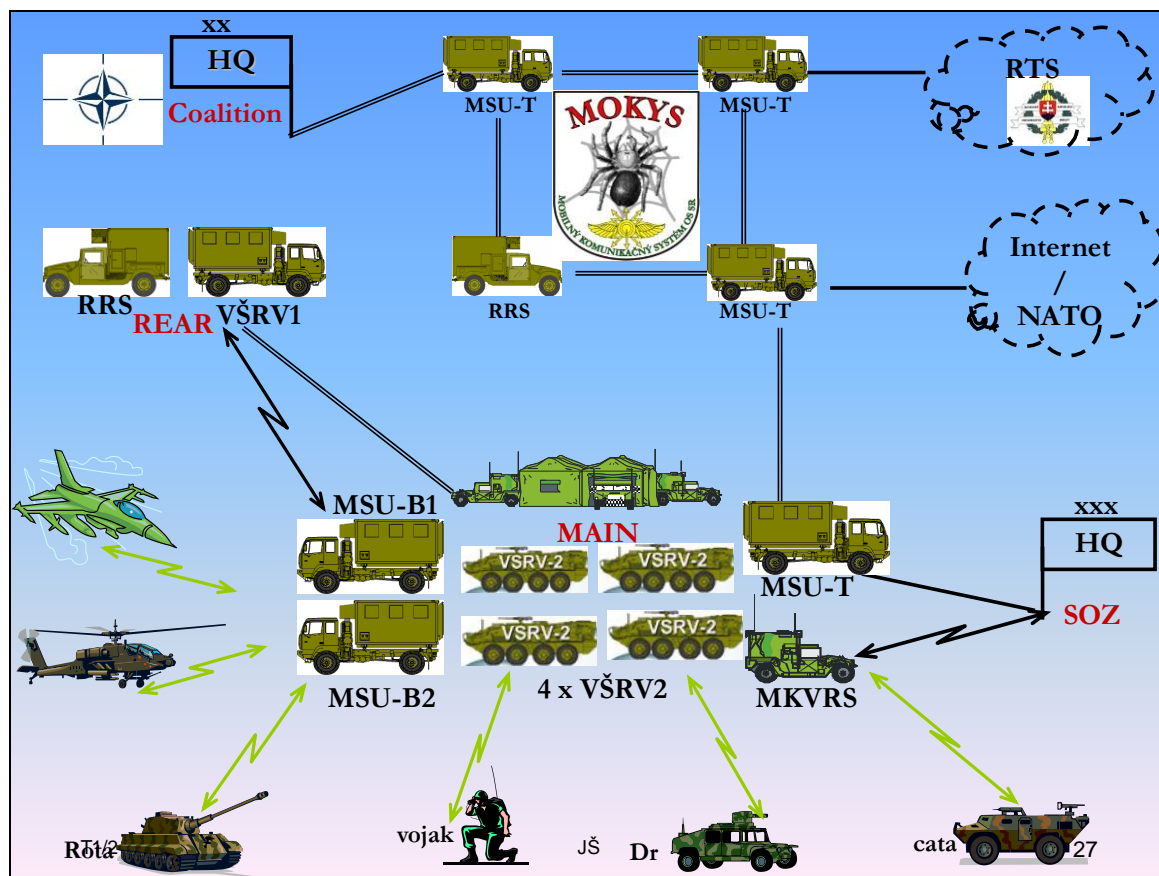
- o *mobilný spojovací uzol – brigádny (MSU-B1-CMS)*, na zabezpečenie spojenia na miestach velenia brigád so zabezpečením centrálného manažmentu siete,
- o *mobilný spojovací uzol – podporné vozidlo (MSU-B2)*, pre zabezpečenie prepravy technických prostriedkov a zariadení k budovaniu miest velenia na úrovni brigáda, podporuje MSU-B1
- o *mobilný spojovací uzol – práporný (MSU-P1 a podporné vozidlo MSU – P2)* – nebudú vo fáze spracovania prototypov realizované, funkcionality MSU-P bude odskúšaná a preverená skúškami a testovaním MSU-B, nakoľko sa jedná o takmer identické zariadenia.

Bojový rádiový systém tvorí:

- o *veliteľsko-štábne rádiové vozidlo – (VŠRV-1)*, na zabezpečenie velenia a riadenia podriadených jednotiek, prostredníctvom rádiového spojenia, podporu funkcií velenia a riadenia veliteľ'a a štábu na miestach velenia jednotiek OS SR. Systém poskytuje hlasové a dátové služby pre osádku VŠRV ako aj pre mobilných účastníkov v bojových rádiových sieťach.
- o *veliteľsko-štábne rádiové vozidlo – (VŠRV-2)*, ako VŠRV-1, avšak s určením pre prvosledové jednotky. Toto vozidlo poskytuje väčší stupeň balistickej ochrany
- o *mobilná krátkovlnná rádiová stanica (MKVRS)*, na zabezpečenie velenia a riadenia podriadených jednotiek prostredníctvom rádiového spojenia z operačného a strategického stupňa velenia a rádiového spojenia jednotiek nasadených do operácií NATO/OSN/EÚ z veliteľ'stva kontingentu SR na územie SR všetky ručné, prenosné a prevozné rádiové prostriedky používané jednotlivými druhmi vojsk a služieb.

Snímka 27

Snímka 28

